

Návrh zákona

Příloha zápisu č. 2

ze dne 2012,

kterým se mění zákon č. 295/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 370/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

1. V Části první Čl. II se vkládá nový bod 3, který zní:

“3. V případě, že dojde poklesu veškerých příjmů o 20% od 1. ledna 2013 a to u obcí, které mají pod 3000 obyvatel a to z důvodu omezení kritéria výměry katastrálního území obce. Je povinno Ministerstvo financí dorovnat tento rozdíl tak, aby pokles nepřevýšil zmíněných 20%.”

Čl. II

ÚČINNOST

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013.

Důvodová zpráva

Obecná část:

Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Předkladatel má za to, že obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, které ve své podstatě tvoří územní celek a který je vymezen hranicí území obce a samotné její postavení má být vnímáno i ze strany státu jako veřejnoprávní korporace. Má také právo vlastnit majetek a vystupovat v právních vztazích svým jménem a nést odpovědnost, který z těchto vztahů vyplývají.

Sama obec má za povinnost pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů a tak při plnění svých úkolů chránit též veřejný zájem. Z toho vyplývá, že má také v jisté právní rovině mít právo legitimního očekávání vyplývající ze zákona o rozpočtovém určení daní.

Dne 10. 9. 2012 mohlo desítek obcí zjistit, že jejich příjem za čtyři měsíce poklesne řádově v desítkách procent a to v souvislosti se změnou vztahující se na zákon č. 243/2000. Proto Ministerstvo financí pro tyto malé obce už v rozpočtu na rok 2013 vložilo do rozpočtu 15 miliónů korun, aby tyto obce mohly takzvaně požádat podporu a tak odstranilo toto budoucí riziko.

Předkladatel sice pozitivně vnímá snahu Ministerstva financí, ale se domnívá se, že úprava zákona je nutná a to ve formě vložení dalšího přechodného ustanovení k účinnosti novely zákona ke dni 1. 1. 2013. Z pohledu legitimního očekávání těchto malých obcí je toto právně čistější a to hlavně i z hlediska respektování územních celků ze strany státu, protože je to nestaví do postavení prosebníka a to jen v případě, že propad bude vyšší než 20 procent.

Samotná novela zákona, předložena vládou, která byla pod označením sněmovního tisku 694 předložena Poslanecké sněmovně uvedla, že počet ztrátových obcí by měl být 382 a celková ztráta měla být u 178 obcí v celkové výši okolo 2 miliónů, což by teoreticky mělo být 99,4% od platného systému RUD. I když došlo ke změně výměry oblasti katastrálního území obce na půdě Poslanecké sněmovny, došlo přesto u 57 obcí ke zjištění, že propad by byl v rozpočtu těchto obcí vyšší než 20 procent a to protože na jejich území je z velké části vlastníci pozemků stát nebo státní podnik, který ze zákona nemusí přispívat na chod obce ač jejich služby využívá jako jiné právnické osoby, které do obce přispívají.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem ČR

Navrhované řešení je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, zaručuje samosprávu územních samosprávných celků v Čl. 8. Problematikou vymezení a hospodaření územních samosprávných celků se Ústava ČR zabývá v Hlavě sedmé – Územní samospráva. Možnost samostatně nakládat s vlastními příjmy, z nichž největší část zpravidla představují právě daňové příjmy, je jedním z charakteristických znaků samosprávného rozhodování obcí.

V rámci ústavního zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod, je z hlediska předkládaného materiálu relevantní zejména čl. 4 odst. 1, kdy *Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.*

Daňové příjmy obcí z výnosu DPH, výnosu daní z příjmů a výnosu daně z nemovitostí jsou vymezeny zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Vymezení formou zákona zaručuje větší jistotu pro obce z hlediska stability konstrukce daňových příjmů v delším časovém období. Formou zákona se rovněž vymezuje způsob přerozdělení daňových příjmů mezi jednotlivé obce ČR (způsob propočtu, kritéria a parametry).

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie a s mezinárodními smlouvami

Pokud jde o vztah navrhované novely k právu Evropské unie, nespadá navrhovaný zákon do souboru zákonů, které je třeba v rámci Evropské unie upravovat jednotně. Právo Evropské unie se na danou oblast nevztahuje. Mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, se na danou oblast nevztahují. Navrhovaná právní úprava není v rozporu s Evropskou chartou místní samosprávy.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy

Navrhovaná právní úprava je bez dopadu na podnikatelské prostředí, nemá sociální dopady ani dopady na specifické skupiny obyvatel (osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením, národnostní menšiny), ani dopady na životní prostředí.

Dopad na státní rozpočet

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů. Příjmy obcí, které díky značné rozloze svého území, se zvýší celkem okolo 15.000.000 Kč. Na rozpočet krajů tato novela nemá vliv.

Podle zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny ve znění pozdějších předpisů dle § 90 odst. 2 navrhovatel současně s návrhem zákona navrhuje Sněmovně, aby s návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení.

Zvláštní část:

K Čl. I:

Navrhovaná úprava eliminuje případy, kdy díky enormní rozloze obec získávala vyšší příjmy oproti jiným obcím a poslední novelizace zákona výrazně snížila jejich příjmy. Zabraňuje tak možnému propadu jejich příjmů, které by přesáhlo 20 procent.

K Čl. II:

Účinnost navržené právní úpravy se předpokládá k prvnímu dni roku 2013.

V Praze dne 2. listopadu 2012

Michal Babák, David Kádner, Kateřina Klasnová